

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri

Folketingets Udvalg for Fødevarer,
Landbrug og Fiskeri

København, den 21. februar 2008
Sagsnr.: 10668

Folketingets Udvalg for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri har i skrivelse af 11. januar 2008 (Alm. del - spørgsmål nr. 79) udbedt sig klima- og energiministeren og min besvarelse af følgende:

Spørgsmål 79:

”Ministrene bedes kommentere henvendelsen af 8. januar 2008 fra Greenpeace vedrørende rapporten ”Cool Farming”, jf. alm. del – bilag 53”

Svar:

Jeg har aftalt med klima- og energiministeren, at jeg besvarer skrivelse af 11. januar 2008 (Alm. del - spørgsmål nr. 79).

EU Kommissionens udspil til en klima- og energipakke indeholder forslag om en dansk reduktionsmålsætning i 2020 på 20 procent uden for kvoteordningen. På den baggrund er det klart, at alle sektorer, inklusive jordbruget, kommer til at bidrage til at opfylde Danmarks andel af EU's reduktionsforpligtelse i perioden 2013-2020. Selvom udledningerne inden for den danske jordbrugssektor siden 1990 har været faldende, er det fortsat den sektor, som har den tredje største udledning.

På længere sigt ved vi, at det er nødvendigt gradvist at omstille det danske samfund til at blive et lavudslipssamfund. Regeringen nedsætter derfor en Klimakommission, hvor både danske og udenlandske klimaeksperter inden for alle relevante sektorer, inklusive jordbrugssektoren, skal arbejde med bl.a. at vise, hvordan Danmark kan reducere yderligere efter 2020.

Det Jordbrugsvidenskabelige Fakultet (DJF), Aarhus Universitet har i øvrigt oplyst følgende, som jeg kan henholde mig til:

”Rapporten “Cool farming – Climate impacts of agriculture and mitigation potential” er udgivet af Greenpeace. Rapporten er forfattet af en anerkendt forskergruppe ved University of Aberdeen. Rapporten bygger på den nylige vurderingsrapport fra IPCC’s arbejdsgruppe III. Fremskrivningerne af udledningerne baserer sig på en nylig rapport fra FN’s fødevarerorganisation, FAO (Livestock’s long shadow). Rapporten er således baseret på og i overensstemmelse med den internationale viden om landbrugets bidrag til udledninger af drivhusgasser.

På globalt plan udgør landbrugets udledninger af metan og lattergas 10-12 % af de samlede udledninger af drivhusgasser. I Danmark udgjorde landbrugets udledninger af metan og lattergas 14 % af de samlede danske udledninger i 2006. Dette skal dog ses i forhold til den store danske eksport af kød og mejeriprodukter, der som beskrevet i rapporten er et område, hvortil der er knyttet store udledninger af drivhusgasser.

DJF er ikke bekendt med undersøgelser, der sammenligner udledninger af drivhusgasser fra sammenlignelige produktionstyper i Danmark og andre steder i verden. Det er dog sandsynligt, at drivhusgasudledningerne per produceret enhed er relativt lav i Danmark sammenlignet med andre steder i verden. Det skyldes især den indsats, der i de senere år har været gjort for at effektivisere produktionen i Danmark og for at mindske miljøgenerne ved produktionen. Vandmiljøplanerne skønnes således at have reduceret udledningerne af lattergas fra dansk landbrug med mere end 2 mio. ton CO₂-ækv. pr. år. Som det fremgår af ”Cool Farming” rapporten er gødningsanvendelsen fortsat stigende andre steder, og dette vil føre til øgede udledninger af drivhusgasser. Kun i Vesteuropa forventes der frem til 2020 et fald i udledningerne af drivhusgasser fra landbruget, hovedsageligt som følge af strammere miljøregulering. Der er også i Danmark muligheder for yderligere reduktioner af drivhusgasudledningerne, især ved at kombinere biomasseteknologier med ændrede driftsformer, der giver lavere udledninger af metan og lattergas og/eller lagrer kulstof i jorden.

Der er dog ingen tvivl om at det største potentiale for at reducere udledningerne af drivhusgasser fra landbruget globalt set findes ved at introducere nye miljøvenlige og drivhusgasbesparende teknologier i forbindelse med den betydelige udvidelse af husdyrproduktionen i Asien og Sydamerika. Såvel i Kina som i den øvrige del af Asien er der et meget stort og stigende forbrug af handelsgødning, hvoraf en meget stor del vil kunne undværes ved bedre udnyttelse af husdyrgødningen og ved bedre fastsættelse af afgrødernes gødningsbehov. Her har Danmark nogle gode erfaringer for samspillet mellem forskning, rådgivning og lovgivning, som vil kunne fungere som inspiration i andre lande for implementering af tiltag, der også i betydelig grad vil kunne reducere drivhusgasudledningerne.

Rapporten giver en oversigt over mulige tiltag til reduktion af udledningerne af drivhusgasser fra landbruget. Stort set de samme tiltag har været vurderet og i betydelig grad også taget i anvendelse i dansk landbrug. Det vurderes i rapporten, at der kun i ringe grad er forskel mellem konventionelt og økologisk jordbrug med hensyn til drivhusgasudledningerne pr. produceret enhed. De samme resultater er vist ved

modelberegninger og livscyklusanalyser gennemført for dansk landbrug. Der er både for konventionelt og økologisk landbrug en række metoder til at reducere drivhusgasemissionerne, om end de forskellige tiltag vil have forskellige anvendelsesmuligheder i de to driftsformer.

Rapporten behandler kun i ringe grad produktionen af biomasse til energiformål. Dog omtales biogas af affald og husdyrgødning som en af de teknologier, der vil kunne bidrage positivt til at løse problemerne. Der er dog en række yderligere muligheder for udnyttelse af overskudsbiomasse fra landbruget og for at øge landbrugets biomasseproduktion. En del af disse muligheder vil kunne kombineres med andre positive natur-, miljø- og beskæftigelsesmæssige effekter, hvilket vil være afgørende for at sikre den samfundsøkonomiske omkostningseffektivitet og folkelige accept. Det bør samtidigt ved introduktion af energiteknologier baseret på biomasse sikres at det set fra et livscyklussynspunkt giver en egentlig reduktion af drivhusgasemissionerne”.

Eva Kjer Hansen

/Janne Birk Nielsen